

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/41/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614000262
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1614000262.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného L. Q., stíhaného pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, o odvolaní Okresnej prokuratúry Malacky proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 09.02.2015 č.k. 0T/95/2014-67, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 8. septembra 2015 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

L. Q., M.. X.X.XXXX F. P., A. Q. F. C. Č.. XXX,

u k l a d á

podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. I), § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 2 (dva) roky.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 9.2.2015, č.k. 0T/95/2014-67, bol obžalovaný L. Q. uznaný vinným zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona („Tr.zák.“) na skutkovom základe, že dňa 30.12.2014 v čase o 08.30 h na ceste z obce F. C. smerom do mesta L. viedol osobné motorové vozidlo zn. G. F., čiernej metalízy, V.: L., kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou OO PZ Malacky, ktorej predložil občiansky preukaz, doklady od vozidla i vodičský preukaz, pričom hliadkou bolo zistené, že predložený vodičský preukaz je neplatný a vykonanou lustráciou bolo tiež zistené, že obžalovaný vozidlo viedol i napriek tomu, že mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/67/2014 zo dňa 24.7.2014 uložený trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 1 rok, ktorý začal plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, t.j. od dňa 3.9.2014, o ktorom vedel.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 348 ods. 1 Tr.zák. s použitím § 54, § 38 ods. 2, § 36 písm. l) a § 37 písm. m) Tr.zák. trest povinnej práce vo výmere 250 hodín s povinnosťou ho vykonať podľa § 55 ods. 1 a 3 Tr.zák. najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu trestu a osobne, vo svojom voľnom čase a bez nároku na odmenu. Zároveň bol obžalovanému uložený podľa § 61 ods. 1, 2 Tr.zák. trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na dobu dva roky.

Proti rozsudku podal odvolanie v lehote ustanovenej v § 309 ods. 1 Trestného poriadku („Tr.por.“) prokurátor priamo na hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku, a to proti výroku o treste.

V písomných dôvodoch odvolania, ktoré doručil prokurátor na prvostupňový súd dňa 7.4.2015, navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a obžalovanému uložil primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Prokurátor pritom uviedol, že s rozhodnutím prvostupňového súdu v otázke uloženého trestu nie je možné sa stotožniť, nakoľko obžalovaný približne štyri mesiace po doručení trestného rozkazu Okresného súdu Malacky sp.zn. 1T/67/2014, ktorým mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na jeden rok, viedol motorové vozidlo, pričom po zastavení sa policajnej hliadke preukázal neplatným vodičským preukazom, o ktorom obžalovaný pred uložením trestu zákazu činnosti tvrdil, že sa stratil. Obžalovaný si teda bol plne vedomý, že mu plynie trest zákazu činnosti a skúšobná doba podmieneného trestu odňatia slobody a napriek tomu riadil motorové vozidlo, čím sa v priebehu necelých ôsmich mesiacov opakovanne dopustil trestného činu na úseku dopravy.

Ustanovenie § 49 ods. 2 Tr.zák. v takom prípade vylučuje uloženie podmieneného trestu odňatia slobody. Napriek tomu, že sa toto ustanovenie nezaobera možnosťou resp. nemožnosťou uloženia iného druhu trestu, odvolateľ mal za to, že úmyslom zákonodarcu bolo prísnejšie postihnúť páchanie trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, kedy by mal páchatel viesť riadny život a preukázať, že výkon trestu odňatia slobody nie je potrebný.

Trest povinnej práce je bez pochyb trestom miernejším a úmyslom zákonodarcu nebolo postihnúť niekoľkonásobne trestaného páchatel'a miernejším trestom ako v minulosti a už vôbec nie v prípade, ak skutok spáchal v skúšobnej dobe podmieneného trestu odňatia slobody. Trestný zákon rovnako predpokladá aj určitú gradáciu výchovných opatrení.

Obžalovaný prostredníctvom obhajcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora doručenom na tunajší súd dňa 6.5.2015 uviedol, že uložený trest v napadnutom rozsudku považuje za zákonný, dôvodný a dostatočný a navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť. Uviedol, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by v tomto prípade bolo neprimerane prísne, najmä s poukazom na osobu obžalovaného, ktorý je riadne začlenený do spoločnosti, od roku 2003 je zamestnaný, žije s priateľkou v spoločnej domácnosti a vedie usporiadaný život. Ustanovenie § 49 ods. 2 Tr.zák. síce vylučuje uloženie podmieneného trestu odňatia slobody, avšak nevylučuje uloženie iného druhu trestu. V tomto prípade nie je nutné obžalovaného vychovávať uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody tak, ako to mal na mysli zákonodarcu pri kreovaní zásad uvedených v § 34 Tr.zák. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by výrazným spôsobom zasiahlo nielen samotného obžalovaného, ale aj celú jeho rodinu, narušilo by to pozitívne sociálne a pracovné väzby, ktoré si obžalovaný v jeho relatívne mladom veku vybudoval.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu dňa 8.9.2015 bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, ktorý o to písomne požiadal (žiadosť obžalovaného bola predložená obhajcom na verejnom zasadnutí). Na verejnom zasadnutí bolo doplnené dokazovanie oboznámením pracovného posudku na obžalovaného zo dňa 20.7.2015 (zamestnaný v RF, spol. s r.o. od októbra 2003, pracovná pozícia hlavný nastavovač od marca 2010, obžalovaný k práci pristupuje zodpovedne, je spoľahlivý, rešpektovaný, má pravidelnú dochádzku do zamestnania, pracovné povinnosti si plní k spokojnosti nadriadeného, nedopustil sa žiadneho porušenia pracovnej disciplíny), odpisu registra trestov obžalovaného zo dňa 4.6.2015 (obžalovaný má jeden záznam - odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Malacky zo dňa 24.7.2014 sp.zn. 1T/67/2014, právoplatným dňa 3.9.2014, pre prečin podľa § 289 ods. 1 Tr.zák. na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so skúšobnou dobou 1 rok a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 1 rok) a lustrácie v registri priestupkov obžalovaného zo dňa 28.4.2015

a evidenčnej karty vodiča obžalovaného zo dňa 4.5.2015, z ktorých vyplýva spáchanie 4 dopravných priestupkov obžalovaným s uložením 3 blokových pokút (v roku 2006 - 1.000 Sk, 2011 - 30 eur a 2013 - 60 eur) a jednej pokuty v roku 2005 v sume 1.000 Sk a jedného priestupku proti verejnému poriadku z roku 2014 s uložením blokovej pokuty 5 eur.

Prokurátorka na verejnom zasadnutí zotrvala na písomne podanom odvolaní s tým, že navrhla obžalovanému uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody a trestu zákazu činnosti.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia. Dal do pozornosti, že obžalovaný je riadne dlhodobo zamestnaný od roku 2003, v zamestnaní si plní riadne svoje povinnosti, má vypracované návyky a v zamestnaní nebol nikdy riešený. Toho času spláca úver, prostredníctvom ktorého si zabezpečil vlastné bývanie s priateľkou. Aj tento záväzok si riadne plní. Dal do pozornosti vyjadrenie obžalovaného predložené na verejnom zasadnutí, kde sa konštatuje, že sa k trestnému činu bez výhrad priznal, tento oľutoval ani jeho priateľka ani jeho rodina sa nevie zmieriť s myšlienkou, že by mu mal byť uložený nepodmienečný trest, čo by znamenalo veľký zásah do jeho existencie. Tiež by vznikli problémy so splácaním úveru a s bytom, na ktorý sa tento úver vzťahuje. Obžalovaný písomne požiadal odvolací súd o zváženie všetkých okolností prípadu a aby nebol ukladaný nepodmienečný trest. Vzhľadom na to navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí bolo prečítané vyjadrenie obžalovaného zo dňa 7.9.2015 (súčasť jeho písomnej žiadosti o vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti), podľa ktorého sa k trestnému činu bez výhrady priznal a je mu to skutočne veľmi ľúto. Obžalovaný, jeho priateľka a celá jeho rodina je veľmi nešťastná a nevie sa zmieriť so skutočnosťou, že mu hrozí trest odňatia slobody a je to pre nich veľký zásah vzhľadom na vzťahy a rodinné väzby, ktoré medzi nimi existujú. Pýtajú sa, čo bude s prácou, s úverom, s bytom, na ktorý sa úver vzťahuje, o to všetko môže svojou nerozvážnosťou prísť, nehovoriac o dôvere, ktorú stratí u zamestnávateľa a žiada zvážiť všetky okolnosti prípadu a neuložiť nepodmienečný trest odňatia slobody a prehlasuje, že sa podrobí a dodrží akékoľvek ukladané obmedzenia a povinnosti.

Podľa § 317 ods. 1 Tr.por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Tr.por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr.por. ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech

obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 34 ods. 1 Tr.zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradil od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2 Tr.zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 34 ods. 3 Tr.zák. trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr.zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 6 Tr.zák. tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody.

Podľa § 38 ods. 2 Tr.zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Tr.zák. ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8 Tr.zák. zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužije v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie.

Podľa § 49 ods. 1 Tr.zák. súd môže podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

a) vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo

b) prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Podľa § 49 ods. 2 Tr.zák. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 61 ods. 1 Tr.zák. trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

Podľa § 61 ods. 2 Tr.zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr.zák. kto marí alebo podstatne sťažuje výkon rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci tým, že vykonáva činnosť, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu o zákaze činnosti, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Odvolačný súd na základe podaného odvolania prioritne posudzoval, či nie sú splnené podmienky pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr.por. alebo pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr.por., pričom skutočnosti pre také rozhodnutie nezistil.

Zo spisového materiálu a z vyjadrení strán na verejnom zasadnutí konanom na odvolacom súde vyplýva, že rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý odvolaním len prokurátorom a len ohľadom výroku o treste, čím odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť iba napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a to vzhľadom ku skutočnosti, že v ustanovení § 317 ods. 1 Tr.por. je obsiahnutý obmedzený revízny princíp a odvolací súd preskúmava len ten výrok rozsudku, ktorý bol napadnutý odvolaním a správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku a na iné chyby by odvolací súd prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por., čo odvolací súd nezistil. Vzhľadom na uvedené, keďže v prejednávanej veci bol napadnutý iba výrok o treste, odvolací súd bude ďalej prioritne podrobne rozoberať len výrok o treste a jeho zdôvodnenie. Odvolací súd pritom zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Ku konaniu na prvostupňovom súde odvolací súd uvádza, že obžalovanému bola riadne doručená obžaloba a výzva na vykonanie dôkazov, pričom spolu s prokurátorom boli aj riadne predvolaní resp. upovedomení o termíne hlavného pojednávania potom, ako prokurátor podal odpor voči trestnému rozkazu vydanému v prejednávanej veci. Hlavné pojednávanie, ktorého sa zúčastnil aj medzitým zvolený obhajca obžalovaného, bolo vykonané v zmysle dotknutých ustanovení Trestného poriadku.

Na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby prokurátorom obžalovaný po príslušnom poučení vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr.por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne sa obžalovaný kladne vyjadril k súdom zisťovaným skutočnostiam v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr.por. a súd prijal vyhlásenia obžalovaného, že je vinný zo žalovaného skutku a vyhlásil, že v tomto smere už dokazovanie vykonávať nebude a vykoná dokazovanie len ohľadom výroku o treste.

Následne bol na hlavnom pojednávaní vypočutý obžalovaný a boli oboznámené listinné dôkazy vzťahujúce sa k osobe obžalovaného a po vyhlásení dokazovania za skončené bolo po záverečných rečiach a poslednom slove rozhodnuté vo veci rozsudkom tak, ako je to uvedené na začiatku tohto odôvodnenia.

Odvolačný súd uvádza, že správne postupoval prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní, keď prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný, keďže takému vyhláseniu zodpovedali aj dovtedy vykonané dôkazy a bolo nepochybné, že sa stal skutok uvedený v obžalobe, tento napĺňa všetky zákonné znaky prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr.zák. a spáchal ho obžalovaný, ktorý bol v súlade so zákonom uznaný vinným zo spáchania tohto prečinu.

K samotnému výroku o treste odvolací súd uvádza nasledujúce skutočnosti.

Pre ukládanie trestu platia zásady, ktoré ustanovuje Trestný zákon v § 34. Na jednej strane má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti tak, že páchatelovi zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, na druhej strane má uložený trest vytvoriť podmienky na výchovu páchatel'a k tomu, aby viedol riadny život, pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trest by mal postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby.

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou Trestným zákonom pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov. Jednotlivé trestné činy podľa zákonom ustanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia

rozdeľuje Trestný zákon na prečiny a zločiny, resp. obzvlášť závažné zločiny. Tomuto rozdeleniu zodpovedá možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, keďže podľa § 34 ods. 2 a 6 Tr.zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé druhy tresty možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe, avšak za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd vždy uložiť aj trest odňatia slobody.

Trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 Tr.zák. je úmyselným trestným činom, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov (v § 348 ods. 1 Tr.zák. je ustanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody 0 až 2 roky), teda ide o prečin (§ 10 ods. 1 písm. b/ Tr.zák.). Teda v prípade spáchania trestného činu podľa § 348 ods. 1 Tr.zák. zákonodarca ustanovil s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 34 ods. 6 Tr.zák., že súd nemusí povinne ukladať trest odňatia slobody (či už vo forme podmienenečného odkladu jeho výkonu alebo ako nepodmienečný), ale môže uložiť iný druh trestu. Prvostupňový súd uložil obžalovanému dva druhy trestov - trest povinnej práce a trest zákazu činnosti.

Na druhej strane zákonodarca zároveň v Trestnom zákone ustanovil v § 49 ods. 2, že súd nemôže podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody, ak odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Z uvedeného je zrejmé, že týmto sprísňujúcim ustanovením oproti predošlému Trestnému zákonu č. 140/1961 Zb. účinnému do 31.12.2005, bolo ustanovené, že pokiaľ sa osoba, ktorej plynie skúšobná doba podmienenečného trestu odňatia slobody (resp. podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody), dopustí úmyselného trestného činu, mal by byť takej osobe prioritne ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody. Zákonodarca síce výslovne nevyhlásil možnosť uloženia takej osobe iného druhu trestu, ale z podstaty tejto zákonnej úpravy vyplýva, že by malo byť ist' o výnimočnú situáciu a na taký prípad by mali byť zistené vážne dôvody hodné osobitného zreteľa, čo v prejednávanej veci odvolací súd nezistil.

Z prejednávanej veci vyplýva, že pred spáchaním žalovaného skutku bol obžalovaný trestným rozkazom Okresného súdu Malacky zo dňa 24.7.2014 sp.zn. 1T/67/2014, právoplatným dňa 3.9.2014, odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr.zák. na podmienenečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so skúšobnou dobou 1 rok (spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 1 rok), takže skúšobná doba mu plynula aj dňa 30.12.2014, kedy bol podľa napadnutého rozsudku spáchaný prejednaný skutok, ktorý napĺňa znaky úmyselného trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia.

Prvostupňový súd uloženie trestu povinnej práce spolu s trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel odôvodnil tým, že u obžalovaného prihliadol ako na poľahčujúcu okolnosť, že k spáchaniu trestného činu sa priznal a tento úprimne oľutoval. Z vyjadrenia obžalovaného je zrejmé, že skutok ktorý vykonal, bol neuvážnený, podľa vyjadrenia obžalovaného konal v dôsledku nevedomosti. Naopak obžalovanému priťažovalo, že už bol za trestný čin v minulosti odsúdený. Teda u obžalovaného bol pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností rovnaký. Prvostupňový súd taktiež prihliadol na povahu a okolnosti spáchania trestného činu a najmä na osobu obžalovaného s tým, že je mladý človek, ktorý s výnimkou na seba nadväzujúcich dvoch prečinov inak neprišiel do rozporu so zákonom. Trest bol obžalovanému ukladaný za prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje 5 rokov, obžalovaný s uložením trestu povinnej práce súhlasil a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu, osobné pomery obžalovaného, jeho vek, možnosť jeho nápravy a okolnosti spáchania trestného činu nebolo potrebné uložiť trest odňatia slobody, ktorý by musel byť uložený s poukazom na § 49 ods. 2 Tr.zák. ako nepodmienečný, keďže trestný čin bol spáchaný v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia. Podľa napadnutého rozsudku prvostupňového súdu ustanovenie § 49 ods. 2 Tr.zák. o nemožnosti uloženia trestu odňatia slobody s povolením podmienenečného odkladu nemožno vždy vykladať tak, že do úvahy prichádza len uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody a najmä pri ukladaní krátkodobých nepodmienečných trestov odňatia slobody, musí súd skúmať, či nemôže byť účel trestu splnený alternatívnym trestom nespojeným s odňatím slobody. Krátkodobé tresty odňatia slobody by mali byť ukladané len výnimočne a záujem všeobecnej prevencie nemôže prevážiť nad reálnym záujmom individuálnej prevencie. Platí to o to viac, ak páchatelom trestného činu je mladý človek, prakticky na začiatku produktívneho veku svojho života.

V prospech neuloženia trestu odňatia slobody, v danom prípade jedine nepodmienečného, navyše podľa prvostupňového súdu svedčí aj okolnosť, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine. Uložený trest povinnej práce spolu s uloženým trestom zákazu činnosti splnia podľa prvostupňového súdu svoj účel uvedený v § 34 ods. 1 Tr.zák. najmä tým, že umožní obžalovanému vlastným pričinením nahradiť spoločnosti ujmu spôsobenú na právom chránených záujmoch tým spôsobom, že vo svojom voľnom čase a bez nároku na odmenu odpracuje v prospech spoločnosti určité práce v rozsahu 250 hodín. Vzhľadom k tomu, že sa obžalovaný dopustil trestnej činnosti v súvislosti s riadením motorových vozidiel, prvostupňový súd mu uložil aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu dva roky.

Prokurátor naopak v odvolaní popri uloženom treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá žiadal uložiť namiesto trestu povinnej práce nepodmienečný trest odňatia slobody, čo zdôvodnil jednak tým, že obžalovaný spáchal úmyselný trestný čin v skúšobnej dobe podmienečného trestu odňatia slobody, jednak okolnosťami prípadu, keďže obžalovaný viedol motorové vozidlo v priebehu štyroch mesiacov po predošlom odsúdení, pričom sa policajnej hliadke po zastavení preukazoval neplatným vodičským preukazom, o ktorom predtým tvrdil, že sa stratil.

Odvolačný súd má za to, že v princípe bol prvostupňovým súdom uložený trest neprimerane mierny a dôvodmi pre jeho sprísnenie sú okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu.

Hoci vzhľadom na podané odvolanie len voči výroku o treste a už uvedený obmedzený revízny princíp nemá odvolací súd oprávnenie posudzovať prvostupňovým súdom zistený skutkový stav a právne posúdenie skutku, podľa rozsudku prvostupňového súdu, ktorý nebol ohľadom viny napadnutý odvolaním, obžalovaný ako vodič viedol motorové vozidlo v čase, keď mal súdom uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, teda nerešpektoval súdne rozhodnutie o zákaze činnosti. Navyše v tejto súvislosti treba poukázať nielen na prokurátorom uvádzanú okolnosť, že obžalovaný sa preukázal policajnej hliadke neplatným vodičským preukazom (bol hlásený ako stratný), ale najmä na okolnosti, za akých došlo k tomu, že obžalovaný viedol motorové vozidlo. Z výpovede obžalovaného v prípravnom konaní v postavení obvineného vyplýva, že motorové vozidlo viedol v tej súvislosti, že spolu s priateľkou chceli osláviť Silvestra v Starej Lesnej a ona nemá vodičský preukaz, preto vozidlo viedol on. Teda v čase uloženého trestu zákazu činnosti obžalovaný ako vodič chcel na motorovom vozidle prejsť vzdialenosť vyše 300 km, hoci mu nič nebránilo, aby zvolil iný spôsob prepravy, napr. vlak. Z uvedeného možno vyvodiť u obžalovaného neuvážení resp. ľahkomyselný prístup k dodržiavaniu právnych noriem v oblasti cestnej premávky.

Obžalovanému v čase skutku plynula skúšobná doba podmienečného trestu odňatia slobody za trestný čin spáchaný na úseku dopravy v súvislosti s vedením motorového vozidla. Pokiaľ si obžalovaný túto skutočnosť dostatočne neuvedomoval a mal k nej ľahostajný postoj, keďže v čase prejednávaneho skutku okrem plynutia uvedenej skúšobnej doby, mal aj súdom uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel, bolo by v rozpore s účelom trestu obžalovanému uložiť iný druh trestu, ako nepodmienečný trest odňatia slobody, a to napriek obžalovaným uvádzanými s tým spojenými problémami v jeho zamestnaní a so splácaním úveru, keďže tieto skutočnosti si mal obžalovaný uvedomiť pred spáchaním trestného činu.

Teda odvolací súd po posúdení týchto všetkých skutočností dospel k záveru, že účelu trestu v prejednávanej veci z pohľadu druhu trestu zodpovedá jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody spoločne s trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel.

Ohľadom výmery trestu odvolací súd zohľadnil tie skutočnosti, ktoré prvostupňový súd nesprávne zohľadňoval vo zvýšenej miere pri určení druhu uloženého trestu. Týmito skutočnosťami sú obžalovaného priznanie a oľutovanie spáchaného trestného činu a okolnosti týkajúce sa jeho osobného a pracovného života, a preto mu bol uložený trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere tri mesiace (aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby) so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, keďže doposiaľ obžalovaný nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

Obžalovanému bol pritom ukladaný trest odňatia slobody v upravenej trestnej sadzbe 0 až 16 mesiacov, keďže u obžalovaného prevažovali poľahčujúce okolnosti a v takom prípade sa podľa § 38 ods. 3 Tr.zák.

spôsobom uvedeným v § 38 ods. 8 Tr.zák. znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd v napadnutom rozsudku nesprávne posúdil poľahčujúce a priťažujúce okolnosti u obžalovaného. Správne prvostupňový súd určil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr.zák. vzhľadom na priznanie sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie obžalovaným. Naopak prvostupňový súd nesprávne zistil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr.zák., teda že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený. Obžalovaný bol už síce odsúdený za úmyselnú trestnú činnosť trestným rozkazom Okresného súdu Malacky zo dňa 24.7.2014 sp.zn. 1T/67/2014, avšak ide o rozhodnutie, ktorého výkon obžalovaný maril a v takom prípade vzhľadom k tomu, že by išlo o tzv. dvojité pričítanie tej istej skutočnosti (ako zákonného znaku skutkovej podstaty trestného činu a zároveň ako priťažujúcej okolnosti), uvedené výslovne vylučuje ustanovenie § 38 ods. 1 Tr.zák. a v ňom vyjadrená zásada „ne bis in idem“.

K uloženému trestu zákazu činnosti odvolací súd uvádza nasledovné skutočnosti.

Trest zákazu činnosti môže súd uložiť, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou. Obžalovaný sa trestného činu dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla. V takom prípade, je potrebné podľa ustálenej súdnej praxe z pohľadu účelu trestu zakázať dotknutej osobe vykonávať takú činnosť, na ktorú treba osobitné povolenie, resp. ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

Trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden až desať rokov. Ako bolo uvedené vyššie, obžalovaný bol síce už postihnutý opakovane za dopravné priestupky, ale išlo o priestupky menej závažné vybavené blokovými pokutami a v jednom prípade pokutou a napriek tomuto nie je možné urobiť záver, že by obžalovaný bol výslovne nedisciplinovaným vodičom.

Z tohto dôvodu je uloženie trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu vo výmere dva roky (ako bol uložený aj prvostupňovým súdom), teda v podstate pri dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, primeraným trestom zákazu činnosti zodpovedajúcim účelu trestu a odvolací súd ho v takejto výmere uložil.

Zhrnutím teda odvolací súd na záver uvádza, že na základe podaného odvolania zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a obžalovanému uložil pri priznaní poľahčujúcej okolností podľa § 36 písm. l) Tr.zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní dva roky. Vo zvyšnej časti zostal napadnutý rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.